

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARYS

Dr. STASYS TUMĖNAS

NAUJIENLAIŠKIS

Nr. 10 2017-11-12

Gerbiamieji šiauliečiai,

nors LVŽS nuolat susilaukia opozicijos priekaištų dėl priimamų sprendimų, kurių kažkodėl patys kritikai nedarė keletą metų prieš tai, ji tęsia savo darbus: nuo 2018-01-01 didėja MMA (minimalus mėnesinis atlyginimas) – nuo 380 iki 400 eurų per mėnesį; neapmokestinamas pajamų dydis didinamas nuo 310 iki 380 eurų; išmokos visiems vaikams – 30 eurų per mėnesį. Šią išmoką numatoma dar didinti.

Nuo 2017 metų spalio grąžintas lengvatinis 9 proc. PVM tarifas centralizuotam šildymui, kuriuo naudojasi apie 700 tūkst. piliečių.

Man, kaip mokslo žmogui, ypač malonu informuoti, kad mokslo institutuose dirbančių mokslo darbuotojų ir tyrėjų apatinių atlyginimų ribos pakilo 50 proc. (nuo 468,6 iki 703,4 eurų per mėnesį), vyresniųjų mokslo darbuotojų – 27 proc. (nuo 553,8 iki 703,4 eurų per mėnesį). Mokslo darbuotojų algų didinimui iš viso skirta 3,1 mln. eurų.

Po ilgų diskusijų nuspręsta, kad švietimo sektoriuje neformaliajam ugdymui 2018 metais bus skirta apie 11 mln. eurų, t. y. 4 mln. daugiau nei 2017 metais.

Buvo paskleista melaginga informacija, kad mažinamas finansavimas kultūrai. Atvirkščiai – 2018 metais finansavimas kultūrai padidinamas 28,6 mln. eurų. Nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. startuos „Kultūros paso“ programa. Ji moksleiviams suteiks galimybę nemokamai lankytis teatruose, kino teatruose, koncertuose, muziejuose. Tiesa, pasigirsta balsų iš muziejų vadovų, kad tokios dotacijos edukuoti vaikus muziejuose yra nepakankamos... Tikiuosi, kad ir muziejininkai supras, jog tai galime daryti žingsnis po žingsnio, drauge dalindamiesi ir problemas.

Atsiskaitomuoju periodu įsiminė aktyvi LRS ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (toliau – PLB) komisijos darbo savaitė Seime. Mūsų komisija – 10 Seimo narių ir 10 Pasaulio lietuvių bendruomenių, atstovaujančių 45 pasaulio šalims, nariai. Diskutuota su beveik visų ministerijų ministrais, viceministrais, skyrių vedėjais, kaip gerinti visų pasaulio lietuvių bendradarbiavimą, kaip pasitikti Lietuvos 100-metį, kaip pradėti rengtis (deja, einama į tai) referendumui dėl Lietuvos pilietybės išsaugojimo kelių. Buvo priimtos rezoliucijos, kurios perduotos LR Vyriausybei.

Nemaloniai mane, kaip Valstybės istorinės atminties komisijos narį Seime ir kaip Lietuvos pilietį, nustebino rašytojos Rūtos Vanagaitės išsišokimas dėl bandymo suniekinti tautos didvyrių partizaną Adolfą Ramanauską-Vanagą. Vanagaitė pasielgė kaip mūsų naujosios Lietuvos istorijos barakuda, vardan pinigų, tariamos šlovės pamynusi sąžinę, garbę, orumą. Būtų mano valia – Rūtai Vanagaitei atimčiau Lietuvos pilietybę, nes ji savo elgesiu, rašliavomis nenusipelnė būti Lietuvos piliete, išdergė didvyrio atminimą, bandė išjudinti mūsų dvasinės, tautinės, patriotinės saugos pamatus, o jos tariamai pasigirdę atsiprašinėjimai tėra dar viena viešųjų ryšių akcija.

SKAITYKIME IR BENDRAUKIME!

PAREIGOS SEIME

- **Seimo komitetuose**
 - nuo 2016-11-16 iki 2017-02-16 [Žmogaus teisių komiteto](#) narys;
 - nuo 2017-02-17 [Kultūros komiteto](#) narys.
- **Seimo komisijose**
 - [Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos](#) pirmininko pavaduotojas;
 - [Valstybės istorinės atminties komisijos](#) narys.
- **Seimo frakcijose**
 - [Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos](#) narys.
- **Parlamentinėse grupėse**
 - [Laikinosios Etninės kultūros grupės](#) pirmininko pavaduotojas;
 - [Laikinosios Mykolo Romerio grupės](#) narys;
 - [Laikinosios Lukiškių aikštės memorialo grupės](#) pirmininko pavaduotojas;
 - [Laikinosios Šiaulių krašto bičiulių grupės](#) pirmininkas (nuo 2017-10-12);
 - [Laikinosios grupės „Už šeimą“](#) narys;
 - [Laikinosios grupės „Už tautų Europą“](#) narys;
 - [Tarpparlamentinių ryšių su Armėnijos Respublika grupės](#) narys;
 - [Tarpparlamentinių ryšių su Liuksemburgo Didžiąja Hercogyste grupės](#) narys;
 - [Tarpparlamentinių ryšių su Lotynų Amerika ir Karibų salomis grupės](#) narys;
 - [Tarpparlamentinių ryšių su Nyderlandų Karalyste grupės](#) narys;
 - [Tarpparlamentinių ryšių su Šventuoju Sostu grupės](#) narys.

Šaltinis:

http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=8801&p_k=1&p_a=seimo_narys&p_asm_id=79154.

SEIMAS

2017 m. spalio 11 d. susitikau su Sveikatos apsaugos ministerijos kancleriu Gedeminu Aleksoniu LR sveikatos apsaugos ministerijoje. Susitikime aptarėme klausimus dėl galimybių Kelmės rajone steigti Senelių namus su socialinėmis ir medicinos paslaugomis, nes neseniai uždaryta Šiaulių apskrities ligoninės Šaukėnų psichiatrijos ligoninė, liko laisvos patalpos.

2017 m. spalio 11 d. dalyvavau Kultūros komiteto posėdyje, kuriame svarstėme Lietuvos dailininkų sąjungos kreipimąsi, vykome į Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos Valstybės pažinimo centrą, aptarėme kitus klausimus. Ypač įstrigo lankymasis Valstybės pažinimo centre, kuris veikia LR Prezidento rūmuose nuo 2016 m. kovo 10 d. Tai moderniausias Lietuvos muziejus, kur, pasitelkus šiuolaikines technologijas, pristatoma, kaip veikia demokratiška valstybė, kaip ją kuriant ir valdant dalyvauja piliečiai. Nuolatinėje ekspozicijoje ir kintamose meno parodose perteikiamas turinys dera su interaktyviosiomis galimybėmis pildyti tai, kas sukurta, pasakyti savo nuomonę. Patrauklu, kad lankytojai kviečiami tyrinėti ekspoziciją savarankiškai, dalyvauti pažintinėse ekskursijose, edukaciniuose užsiėmimuose. Svarbu, kad Centro pastatas pritaikytas asmenims, turintiems judėjimo negalią, šeimoms su vaikais vežimėliuose. Ekspozicijos kontūrai ir veiklos: Laisvė spręsti ir veikti, Laisvė dalyvauti, Laisvė kurti, diskutuoti, Laisvė susitarti. Čia išsamiai supažindinama su visais Lietuvos prezidentais, vadovais. Kviečiu moksleivius, vykstančius į ekskursijas Vilniuje, nepraleisti šios inovatyvios, šiuolaikiškos, patrauklios vietos. Norintiems

susipažinti su Valstybės pažinimo centru, reikia iš anksto užsiregistruoti. Kontaktai: Totorių g. 28, Vilnius; mob. 8 706 64094; vpc@prezidentas.lt; www.pazinkvalstybe.lt.

Lankausi Valstybės pažinimo centre. Nuotraukos iš asmeninio archyvo.

2017 m. spalio 12 d. dalyvavau Šiaulių krašto bičiulių grupės posėdyje Seime. Jame susitikome su „Toksikos“ atstovais, diskutavome dėl atliekų tvarkymo problemų (ypač probleminė yra medicinos atliekų tvarkymo sritis). Metus mūsų komisijai vadovavo Valerijus Simulik. Kolegoms išreiškus pasitikėjimą manimi, tapau šios grupės pirmininku, o pavaduotoju tapo parlamentaras, išrinktas Joniškio ir Pakruojo rajonuose, Vitalijus Gailius. Priminsiu, kad grupei priklauso 12 Šiaulių krašte išrinktų parlamentarų, kurie rūpinasi Šiaulių regionu, sprendžia esmines jo problemas, teikia siūlymus Seimui ir Vyriausybei.

2017 m. spalio 17 d. įvyko Seimo ir PLB komisijos narių posėdis. Svarstėme Komisijos nuostatų naujos redakcijos projektą, Komisijos darbo reglamento projektą. Itin svarbu, kad nuostatuose įtvirtinamos šios Komisijos veiklos kryptys:

- „5.1. užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių įsitraukimo į Lietuvos gyvenimą didinimas;
- 5.2. Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimas;
- 5.3. užsienio lietuvių bendruomenių stiprinimas;
- 5.4. grįžtančių gyventi į Lietuvą lietuvių socialinių garantijų užtikrinimas;
- 5.5. valstybės pagalbos Lietuvos Respublikos piliečiams užsienyje priemonių tobulinimas;
- 5.6. valstybingumo, pilietiškumo, tautiškumo, patriotiškumo didinimas.“

2017 m. spalio 18 d. dalyvavau Kultūros komiteto posėdyje. Jame svarstėme Kultūros ministerijos struktūros pakeitimus, Lietuvos leidėjų asociacijos kreipimąsi „Dėl lietuvių skaitymo skatinimo ir knygų prieinamumo bibliotekose“, Kino įstatymo IX-752 pakeitimo įstatymo projektą, Europos Komisijos diskusijoms skirtą dokumentą dėl socialinio Europos aspekto (Nr. COM (2017) 206). Išskirčiau Kultūros ministerijos darbo organizavimo ir struktūros pakeitimų tikslus:

1) vadovaujantis Biudžetinių įstaigų įstatymu sukurti efektyvesnę ir rezultatyvesnę valstybės politikos formavimo ir organizavimo valdymo modelį, atliepiančią pagrindinių pavestų funkcijų įgyvendinimui ir įgalinančią Kultūros ministerijos struktūrą sukurti daugiau vertės kultūros ir meno bendruomenei, kūrėjų bei menininkų, įvairių visuomenės socialinių grupių kultūriniais ir kūrybiniais poreikiams, vaidmens regioninei kultūrai didinimui;

2) mažinti biurokratizmą ir užtikrinti efektyvesnius procesus struktūriniuose padaliniuose pagal esamus / tikėtinus žmogiškuosius resursus;

3) atsakyti dirbtinių hierarchinių lygmenų;

4) supaprastinti struktūrą, nes piliečius ir politikus labiau domina Kultūros ministerijos kaip viešojo administravimo institucijos rezultatai, bet ne vidiniai funkcionalumai.“

Siekiant šių tikslų, Kultūros ministerijoje neliks 3 departamentų, o 18 skyrių bus stambinami į 11 struktūrinių vienetų. Atliekamais struktūros pakeitimais siekiama išsaugoti 123 pareigybes, nors mažinamas vadovų skaičius, tačiau įvedamos ministerijos ir skyrių patarėjų pareigybės. Naujo modelio esmė – darbo organizavimą nukreipti į kultūros politikos formavimą ir organizavimą,

stebėseną ir LRV programos prioritetus. Taigi dėl šių priedasčių visiems Kultūros ministerijos darbuotojams ir buvo įteikti atleidimo lapeliai. Parengus naujus ministerijos padalinių darbuotojų pareigybių aprašymus, bus teikiami pasiūlymai darbuotojams užimti pareigas naujoje Kultūros ministerijos struktūroje.

2017 m. spalio 18 d. – Valstybės istorinės atminties komisijos posėdyje. Jame svarstėme Valstybės Nepriklausomybės stipendijos skyrimo komisijos narių kandidatūras, Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Adolfo Ramanausko-Vanago metais“ projektą Nr. XIIP-114, Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Sąjūdžio metais“ projektą Nr. XIIP-1148, Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Tėvo Stanislovo metais“ projektą Nr. XIIP-1189. Posėdyje buvo pritarta visiems šiems minėtiems projektams, o pastarųjų dienų aktualijos verstų priminti Komisijos sprendimą: „Iš esmės pritarti Seimo nutarimo „Dėl 2018 metų paskelbimo Adolfo Ramanausko-Vanago metais“ projektui Nr. XIIP-1147 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį svarstyti, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas“.

2017 m. spalio 23–27 d. – Seimo ir PLB komisijos narių posėdžiuose Seime. Aptarėme daugybę aktualių klausimų, problemų, iniciatyvų, išklusėme pranešimų, aktyviai diskutavome. Visi posėdžiai buvo dalykiški, diskusiniai, kartais net audringi, nes jie vyko po praėjusio penktadienio Konstitucinio Teismo sprendimo ir nuostatų išaiškinimo dėl galimybės turėti daugybinę pilietybę. Spalio 23–27 dienomis išklusėme pranešimus, kurių autorių ratas labai platus – nuo Prezidento V. Adamkaus, LRS Pirmininko V. Pranckiečio, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininko V. Landsbergio (kurį Konstitucijos 25-mečio dieną pasveikinome su 85-mečiu), kunigo A. Toliato, dainininko J. Didžiulio, istoriko L. Mažylio.

Vėliau tribūnoje pranešimus skaitė, diskutavo ministrai J. Petrauskienė, V. Šapoka, G. Karoblis, L. Kukuraitis, ministerijų viceministrai, Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius V. Pinkus, įstaigų „Investuok Lietuvoje“, „Global Lithuanian Leaders“ vadovai ir kt. Penktadienį buvo pristatytos rezoliucijos, kuriose išsakyti Komisijos narių lūkesčiai ir reikalingi žingsniai dėl pilietybės išsaugojimo, dėl valstybės pagalbos nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis užsienyje priemonių tobulinimo, dėl Lietuvos informacinio saugumo, dėl Pasaulio lietuvių vienybės dienos 2018 m. liepos 1 d., dėl pasaulio lietuvių įnašo plėtojant aukštąjį mokslą, dėl tikslinio finansavimo Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijai, dėl galimybių grįžti gyventi į Lietuvą sudarymo, dėl „Globalios Lietuvos“ kūrimo programos įgyvendinimo.

Ačiū kolegoms, bendraminčiams, su kuriais teko petys petin darbuotis visą savaitę, ypač tiems, kurie atostogų sąskaita, už savo lėšas atvyko iš toliau – Rimvydui Baltaduoniui (JAV), Laurai Vidžiūnaitei (JAV), Henrikui Antanaičiui (Australija), Jūratei Caspersen (Šveicarija), prelatui Edmundui Putrimui (Kanada), Daliai Asanavičiūtei (Jungtinė Karalystė), Ryčiui Virbaliui (Liuksemburgas), Aidžiui Staskevičiui (Lenkija), Linui Tarasoniui, kuris, palikęs akademinę karjerą užsienyje, grįžo dirbti į Vilnių.

Atskirai noriu padėkoti PLB pirmininkei Daliai Henkei (Vokietija) ir mūsų Komisijos pirmininkams Rimvydui Baltaduoniui, Antanui Vinkui, kuris, kaip visada, pačiomis sunkiausiomis akimirkomis pasitelkdavo savo diplomato patirtį, kantrybę, net ir poeziją. Visada mums geranoriškai talkino pagalbininkės: dr. Jolita Krumplytė, Jolita Šedauskienė, Donata Šlekytė.

Raginu Jus atidžiai perskaityti minėtas rezoliucijas (jas rasite internete: http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=9323&p_k=1), pamatyti esmines problemas, Komisijos siūlymus ir darbus, kuriuos turime atlikti visi. Komisija sprendžia ne tik Lietuvos diasporos, bet ir visos valstybės problemas.

*Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos nariai su prof. Vytautu Landsbergiu.
LRS Kanceliarijos nuotrauka*

2017 m. spalio 24 d. Seime susitikau su Šiaulių Trečiojo amžiaus universiteto Žmogaus ir socialinės aplinkos pažinimo fakulteto studentais. Svečiai buvo supažindinti su Seimu, diskutavome apie esmines žmonių ir valstybės problemas, apsikeitėme įvairiomis nuomonėmis. Deja, mano pateikta statistika ir LVŽS pastangos, kad 2017–2018 metais pensijos didėja per 63 eurų, nelabai nudžiugino svečius, nes kainos, kurias diktuoja tikrai ne Seimas, kyla dar greičiau... Ačiū Šiaulių senjorams už dėmesį Seimui, pamokas ir nuotaikas.

Seime kalbuosi su Šiaulių Trečiojo amžiaus universiteto studentais. R. Virbalienės nuotrauka

ŠIAULIŲ MIESTAS

2017 m. spalio 2 d. dalyvavau „Menų šaltinio“ (vad. Onutė Šalkevičienė) renginyje „Bradūno žemė“, vykusiame Šiaulių profesinio rengimo centre. Šiaulių krašto poetai, tautodailininkai, dainininkai, šokėjai, skaitovai ir netgi poeto dukra Elena Bradūnaitė (jos daina dar ir dabar man tebeskamba) visiems susirinkusiems kūrybingai parodė, kodėl šiemet minime BRADŪNO METUS. Renginys priminė klasiko žodžius:

„Be Tėvynės negaliu sušilti
Svetimojo židinio liepsna,
Be Tėvynės ir gyvent, ir mirti
Visoj žemėj vietos negana.“

Renginį prisiminimais ir dainomis įprasmino klasiko Kazio Bradūno dukra Elena. N. Brazausko nuotrauka

2017 m. spalio 3 d. dalyvavau Tarptautinės mokytojų dienos minėjime Šiaulių kultūros centre. Renginio metu Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyrius apdovanojo aktyviausius ir kūrybingiausius mokytojus. Jais tapo: **Alvyda Jusienė**, Šiaulių Simono Daukanto gimnazijos mokytoja, už lietuviybės ir etninės kultūros

ugdymą; **Rasa Stoškuvienė**, Šiaulių universiteto gimnazijos mokytoja, už jaunimui patrauklių folkloro formų taikymą muzikiniame ugdyme; **Edita Šliauterienė**, Šiaulių „Juventos“ progimnazijos mokytoja, už liaudies muzikos ir etninės kultūros tradicijų puoselėjimą; **Vita Taučienė-Rezgienė**, Šiaulių lopšelio-darželio „Eglutė“ meninio ugdymo mokytoja, už bendruomeniškumo ir tautinės savimonės ugdymą.

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento Švietimo skyriaus vedėjai **Violetai Damskienei** padėkojau už jos indėlį į Šiaulių miesto švietimo sistemos kūrimą ir tobulinimą, įteikiau LR Seimo padėką. Valstybinis Šiaulių dramos teatras dovanojo pedagogams spektaklį „Vardan tos“.

*Sveikinu Šiaulių miesto mokytojus.
Svetainės www.siauliai.lt nuotrauka*

Su smalsiais mokiniais ir jų mokytoja Edita Šliauteriene Šiaulių „Juventos“ progimnazijoje. Nuotrauka iš asmeninio archyvo

2017 m. spalio 5 d. – Tarptautinės mokytojų dienos šventėje Šiaulių Gegužių progimnazijoje, kurioje daug meno, dailės, muzikos, etnokultūros, humanistinės dvasios ir Pedagoginio Eroso. Mokyklos bendruomenė (pedagogai, mokiniai, tėvai) tradiciškai renka Metų mokytojus. Šiais metais jais tapo: *Metų mokytojas* – pradinio ugdymo, 2C klasės auklėtoja, mokytoja **Rosita Kalinienė**; *Metų mokytojas dalykininkas* – pradinio ugdymo, 4D klasės auklėtoja, mokytoja

*Sveikinu Šiaulių Gegužių progimnazijos mokytojus.
Nuotrauka iš asmeninio archyvo*

Virginija Miltinienė; *Mokytojas-Kolega* – direktoriaus pavaduotoja ugdymui **Reda Zalogienė**. Šiuos mokytojus išrinko patys pedagogai. *Mano širdies mokytojas* – lietuvių kalbos mokytoja **Birutė Petkuvienė** (mokinių sprendimas). Tėvų balsai atiteko: *Metų mokytoja* – pradinio ugdymo, 1C klasės auklėtoja, mokytoja **Edita Montvilienė** (1–4 klasės); *Metų mokytoja* – matematikos mokytoja, 5A klasės auklėtoja, mokytoja **Evelina Brikiienė** (5–8 klasės). Puiku matyti vieningą, darbščią ir kompetentingą mokyklos bendruomenę.

2017 m. spalio 7 d. – Šiaulių Parkinsono draugijos 10-mečio minėjime Šiaulių profesinio rengimo centre. Renginyje buvo visko: šiltų ir gražių sveikinimų, nuostabių žmonių, draugų ir rėmėjų. Tačiau maloniausia buvo matyti besišypsančius pačius draugijos narius, kuriuos vienija energingoji Šiaulių Parkinsono draugijos pirmininkė Zita Vaidilienė. Jeigu tokių žmonių būtų daugiau, mūsų šalyje būtų gera gyventi ir neįgaliajam...

*Šiaulių Parkinsono draugijos šventėje.
A. Striaukaitės nuotrauka*

Apie renginį išsamiai visuomenei parašė patys organizatoriai, tad kviečiu Jus sužinoti paskaičius <http://www.parkinsonas.org/apie-draugija/savitarpio-paramos-grupes/siauliai-2/> ir pamatyti <https://www.youtube.com/watch?v=94aGSKTXqZ4>.

2017 m. spalio 7 d. dalyvavau muzikos pedagogo, kompozitoriaus **Vaidoto Juozo Lyguto** jubiliejiname minėjime Chaimo Frenkelio viloje. Tą įsimintiną popietę vyko kompozitoriaus muzikinės idilės „Lietuvos dvarai“ pristatymas. Atlikėjai – Pakruojo kultūros centro Rozalimo moterų choras „Gaudulė“ (vad. Jūratė Skorupskienė), Linkuvos kultūros centro vyrų ansamblis „Šiaurys“ (vad. Medhardas Zubas), Pakruojo kultūros centro šokių studija „Reketys“ (vad. Sigutė Malinauskienė) – puikiai išpildė autoriaus kūrybinius sumanymus. Aš jubiliatui ištariau: „Būkite, Maestro, ir toliau toks kūrybingas, energingas, dovanojantis žmonėms Muzikos dvasią, gėrį ir skambumą. Man garbė buvo Jums įteikti Lietuvos Respublikos Seimo Padėką“.

*Muzikinės idilės „Lietuvos dvarai“ autorius ir atlikėjai.
Nuotrauka iš asmeninio archyvo*

Allos Baniulienės paveikslai. E. Elijošiaus nuotrauka

2017 m. spalio 14 d. pasveikinau ukrainietę **Allą Baniulienę**, gyvenančią Šiauliuose, jos tapybos parodos „Mes visi vienodi, mes visi skirtingi“ atidarymo proga. Autorė sakė, kad pradėjusi tapyti neseniai, o tam ją paskatines sūnus. Fotografė-dokumentalistė Šiauliuose dirba siuvėja, bet tai jai nesutrukdė pradėti savitai tapyti. Autorės darbai spinduliuoja nuoširdumu, paprastumu, ji tarsi atnešė į Šiaulius dalelę savo gimtosios Ukrainos gamtos, Karpatų dvelksmo. Parodą organizavo Šiauliuose veikianti ukrainiečių asociacija „Karpatai“ (vadovas Jurijus Janičiuk).

2017 m. spalio 20 d. – Šiaulių arenos 10 metų minėjimo šventėje „ŠIAULIŲ ARENAI – 10 METŲ!“. Jubiliejinis koncertas tik patvirtino, kad „Šiaulių arena“ yra Šiaurės Lietuvos kultūros, meno ir sporto centras. Renginyje aš įteikiau Seimo Šiaulių krašto bičiulių padėką.

Dėkoju muzikantams ir jų vadovams. Z. Ripinskio nuotrauka

2017 m. spalio 22 d. – Birminghamo simfoninio pučiamųjų orkestro, vadovaujamo jo ikūrėjo ir dirigento **Keitho Alleno**, ir Šiaulių universiteto mišraus choro „Studium“ (meno vadovė ir dirigentė doc. **Birutė Janonienė**) koncerte Šiaulių Šv. apaštalo Petro ir Pauliaus katedroje. Po įspūdingo koncerto dėkojau muzikantams už nuostabų koncertą ir kalbėjau, kad tą vakarą ir Lietuvos, ir Anglijos atlikėjai kalbėjo viena kalba – Muzikos kalba.

2017 m. spalio 30 d. lankiausi socialinėje įmonėje UAB „Hestas“, įsikūrusioje Šiauliuose. Vizitas, pokalbiai su darbuotojais atskleidė nemažai problemų, susijusių su nedarbingumo nustatymo tvarka, asmenų su negalia užimtumo užtikrinimo įstatymu ir poįstatyminiais aktais. Kartu su kolegomis Seime spręsimė šias problemas, atsižvelgsime į teisėtus žmonių lūkesčius.

Bendrauju su socialinės įmonės „Hestas“ darbuotojais. E. Elijošiaus nuotrauka

ŠIAULIŲ REGIONAS

2017 m. spalio 13 d. Šiaulių mieste ir rajone viešėjo Ministras Pirmininkas **Saulius Skvernelis**. Kartu dalyvavo Šiaulių krašto Seimo nariai ir valdžios atstovai. Premjeras susitiko su Šiaulių miesto meru, apsilankė miesto ir rajono įmonėse, bendravo su žurnalistais. Kai kuriuose renginiuose dalyvavau ir aš. Man didelį įspūdį padarė Šiaulių rajono Aukštelkės mokykla-daugiafunkcis centras, kuriame taikomi nauji vadybos metodai, vyksta individualios konsultacijos su tėvais, inovatyviai dirbama su mokiniais. Apie šią mokyklą įdomiai parašė Seimo Pirmininko patarėja švietimo, mokslo ir kultūros klausimais **Unė Kaunaitė**. Siūlau paskaityti jos minčių „Švietimas, kuriuo galime didžiuotis. Aukštelkės mokykla“ <https://une.lt/2017/10/15/svietimas-kuriuo-galime-didziuotis-aukstelkes-mokykla/>.

*Direktorius Vaidas Bacys pristato mokyklą.
Z. Ripinskio nuotrauka*

2017 m. spalio 4 d. dalyvavau Pakruojo rajono mokytojų pagerbimo šventėje Panevėžio Juozo Miltinio dramos teatre. Malonu buvo susitikti ir pasveikinti savo gimtojo Pakruojo krašto mokytojus su profesine švente.

RINKĖJAI

Vykdydamas Seimo nario pareigas ir tesėdamas duotus pažadus, priimu rinkėjus pirmadieniais nuo 10 val. iki 12 val. Seimo nario biure Šiauliuose, Aušros al. 15, I aukšte. Išankstinė registracija: mob. 8 612 02 941, el. p. nerijus.brazauskas@lrs.lt arba mob. 8 612 04 056, el. p. aida.striaukaite@lrs.lt. Mano padėjėjai Jus užregistruos, o aš galėsiu Jus priimti ir išklausti.

Jeigu pageidaujate kreiptis į mane asmeniškai, tai galite padaryti: tel. (8 5) 239 6615 (mano kabinetas Vilniuje), mob. 8 668 42 143, el. p. Stasys.Tumenas@lrs.lt.

Ir spalio mėnesio patirtis patvirtina, kad itin dažnai gyventojų problemų adresatas yra miesto savivaldybė, jai priklausančios įstaigos. Man tenka būti tarpininku tarp miesto savivaldybės ir gyventojų, o to nebūtų, jeigu, Jūs, piliečiai, daugiau dėmesio skirtumėte teisiniam raštingumui. Norėdamas Jums padėti, primenu kai kuriuos aktualius teisės aktus, atsižvelgdamas į Jūsų prašymus.

Siūlau atkreipti dėmesį į Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymą Nr. A1-546 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. lapkričio 21 d. įsakymo Nr. 151 „Dėl Valstybės paramos persikėlimui ir socialinei integracijai priemonių teikimo grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (prieiga per internetą: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/6ab1fe60bd5111e79122ea2db7aeb5f0>). Įsidėmėkite, kad įstatymas įsigalioja 2017-11-01 (Įsakymo 1.1 papunktis įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.).

„1. P a k e i č i u Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. lapkričio 21 d. įsakymą Nr. 151 „Dėl Valstybės paramos persikėlimui ir socialinei integracijai priemonių teikimo grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeičiu preambulę ir ją išdėstau taip:

„Vadovaudamasis Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrįžimo į Lietuvą 2018–2020 metų veiksmų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. A1-477 „Dėl Politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrįžimo į Lietuvą 2018–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – planas):“.

1.2. Pakeičiu nurodytu įsakymu patvirtintą Valstybės paramos persikėlimui ir socialinei integracijai priemonių teikimo grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų nariams tvarkos aprašą:

1.2.1. Pakeičiu I skyriaus pavadinimą ir jį išdėstau taip:

**„I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS“.**

1.2.2. Pakeičiu 2.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„2.1. politiniai kaliniai ir tremtiniai, kurie pagal Lietuvos Respublikos asmenų, represuotų už pasipriešinimą okupaciniams režimams, teisių atkūrimo įstatymą yra paskelbti nekaltais Lietuvos Respublikai ir kuriems atkurtos visos jų pilietinės teisės;“.

1.2.3. Pakeičiu 2.2 papunktį ir jį išdėstau taip:

„2.2. asmenų, nurodytų 2.1 papunktyje, vaikai, kuriems pagal Lietuvos Respublikos asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymą yra pripažintas nuo okupacijų nukentėjusio asmens – tremtinio teisinis statusas. Taip pat ši parama teikiama politinių kalinių ir tremtinių vaikams nereikalaujant Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro išduotų nuo okupacijų nukentėjusio asmens – tremtinio teisinio statuso pažymėjimų.“

1.2.4. Pakeičiu 4 punktą ir jį išdėstau taip:

„4. Valstybės paramos grįžtančių asmenų persikėlimui ir socialinei integracijai priemonių įgyvendinimą organizuoja ir koordinuoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija) ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu sudaryta nuolatinė tarpinstitucinė komisija politinių kalinių ir tremtinių bei jų šeimų narių sugrįžimo į Lietuvą ir jų socialinės integracijos klausimams spręsti (toliau – nuolatinė komisija), o įgyvendina Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – departamentas).“

1.2.5. Pakeičiu II skyriaus pavadinimą ir jį išdėstau taip:

„II SKYRIUS

VALSTYBĖS PARAMA PERSIKĖLIMUI IR SOCIALINEI INTEGRACIJAI“.

1.2.6. Pakeičiu 12 punktą ir jį išdėstau taip:

„12. Valstybės parama teikiama buvusios SSRS teritorijoje veikiančioms lietuvių bendruomenėms, tremtinių organizacijoms rengiant suvažiavimus, konferencijas, kurių tikslas – skleisti informaciją neteisėtai represuotiems asmenims grįžimo, pensinio aprūpinimo, įdarbinimo, Lietuvos Respublikos pilietybės įgijimo ir kitais klausimais. Siekiant užtikrinti, kad informacija apie valstybės teikiamą paramą ir socialinės integracijos sritį reglamentuojančius teisės aktus grįžtantiems asmenims pasiektų tremtinių organizacijas, valstybės parama, nuolatinei komisijai pateikus pasiūlymą, teikiama priemonėms, padedančioms skleisti informaciją apie planą, jo įgyvendinimo eigą ir perspektyvas (informaciniai leidiniai, interneto svetainė ir kitos priemonės). Šamataų projektai turi būti suderinti nuolatinės komisijos posėdyje.“

1.2.7. Pakeičiu III skyriaus pavadinimą ir jį išdėstau taip:

„III SKYRIUS

DOKUMENTŲ PATEIKIMAS IR VALSTYBĖS PARAMOS SKYRIMAS“.

1.2.8. Pakeičiu 19 punktą ir jį išdėstau taip:

„19. Priėmus sprendimą skirti valstybės paramą, lėšos pervedamos į nurodytą asmens sąskaitą banke, kitoje kredito ar mokėjimo įstaigoje ir apie priimtą sprendimą per 3 darbo dienas pranešama prašymą pateikusiam asmeniui.“

1.2.9. Pripažįstu netekusiu galios 20 punktą.

1.2.10. Pakeičiu IV skyriaus pavadinimą ir jį išdėstau taip:

„IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS“.

2. N u s t a t a u, kad šio įsakymo 1.1 papunktis įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.“

REKOMENDACIJA

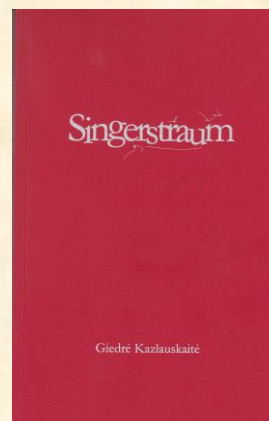
Rekomenduoju Jums perskaityti dvi prasmingas knygas: Giedrė Kazlauskaitė, *Singerstrraum. eilėraščiai* (2016), išleistą Lietuvos rašytojų sąjungos leidykloje, ir Arūnas Bubnys, *Lietuvių policijos batalionai 1941–1945 m.* (2017), publikuotą Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centre.

Giedrės Kazlauskaitės eilėraščiai Jums atvers poetės asmenines patirtis, kasdienybės refleksijas, savitą sovietmečio apmąstymą, ironišką žvilgsnį į globalų pasaulį, siuvinėjimą kaip poezijos kūrimo metaforą, o visa tai Jus pasieks individualios poetinės kalbos dėka.

„Verčiau mokytumėis, kas yra verlibras;
pastudijuotum silabotoniką,
parašytum sonetą trenaužui.

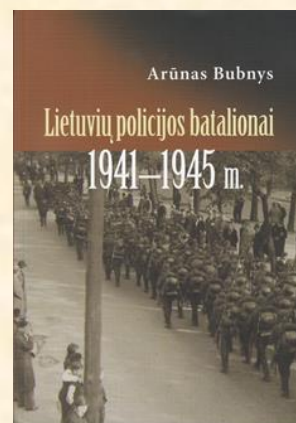
Kryželius dėlioti daug maloniau;
beraštystės triumfas prieš vitražus;
raganų pikseliai.

Tarsi siuvinėtum nematomąjį
liturginį apsiaustą pilkajai
kardinolei, poezijai“ (Giedrė Kazlauskaitė).

Istoriko Arūno Bubnio naujausia knyga problemiška panaikina vieną baltą dėmę – lietuvių policijos batalionų, veikusių nacių okupacijos metais (1941–1944), istoriją, formavimosi procesus, veiksmus ir veikėjus, lietuvių dalyvavimą Holokauste, batalionų išformavimą.

„Dalį (ne mažiau kaip 10) lietuvių policijos batalionų arba jų padalinių (kuopų ir būrių) naciai panaudojo Holokaustui ir karo nusikaltimams vykdyti. Kaune suformuoti 1 (13)-asis ir 2 (12)-asis batalionai 1941 m. sistemingai vykdė masines žydų žudynes Lietuvoje ir Baltarusijoje. Šie batalionai nužudė dešimtis tūkstančių žydų. [...] Taigi 10 lietuvių policijos batalionų Holokauste vienaip ar kitaip dalyvavo, 15 – nedalyvavo, o apie vieno (15-ojo) bataliono dalyvavimą ar nedalyvavimą tikslių žinių nėra“ (Arūnas Bubnys).

ATMINTINOS DATOS

Lapkritis

1 d. – 75 metai, kai 1942 m. Narvydžiuose (Skuodo r.) gimė kalbininkė, pedagogė dr. **Irena Ramaneckienė**. 1980–2006 m. dirbo Šiaulių universitete.

2 d. – 100 metų, kai 1917 m. Daugėlaičiuose (Radviliškio r.) gimė fotografas, muziejininkas **Stasys Ivanauskas**. 1940–1955 m. gyveno ir dirbo Šiauliuose. Mirė 2006 m. Vilniuje.

2 d. – 90 metų, kai 1927 m. Labūnavoje (Kėdainių r.) gimė akmens kalėjas, kryždirbys, visuomenės veikėjas **Adomas Ganusauskas**. Gyveno ir dirbo Šiauliuose. Čia ir mirė 2007 m.

3 d. – 30 metų, kai 1987 m. Šiauliuose atidaryta Dainų vaikų poliklinika.

6 d. – 110 metų, kai 1907 m. Dovainiškiuose (Pakruojo r.) gimė dailininkas grafikas **Jonas Steponavičius**. 1927 m. baigė Šiaulių gimnaziją. Mirė 1986 m. JAV.

6 d. – 85 metai, kai 1932 m. Jonavoje (Biržų r.) gimė inžinierius, politikos ir visuomenės veikėjas, Šiaulių miesto garbės pilietis **Povilas Morkūnas**. 1962–1985 m. vadovavo Šiaulių televizorių gamyklai, 1985–1990 m. Šiaulių miesto Vykdomojo komiteto pirmininkas.

8 d. – 105 metai, kai 1912 m. Kelmėje gimė prelatas **Klemensas Razminas**. 1938–1940 m. dirbo kapelionu Šiauliuose. Mirė 1980 m. Frankfurte (Vokietija).

9 d. – 65 metai, kai 1952 m. Bernatoniuose (Panevėžio r.) gimė dailininkas tapytojas, pedagogas **Vidmantas Zarėka**. Nuo 1997 m. dirba Šiaulių universitete.

13 d. – 60 metų, kai 1957 m. Šiauliuose gimė irkluotojas, treneris **Antanas Lankas**. Nuo 1985 m. dirba Šiauliuose.

14 d. – 115 metų, kai 1902 m. Chersone (Ukraina) gimė pianistė, pedagogė **Sofija Juodvalkienė**. 1939–1945 m. dirbo Šiaulių muzikos mokykloje. Mirė 1986 m. Vilniuje.

14 d. – 65 metai, kai 1952 m. Šiauliuose gimė dailininkas grafikas, tapytojas **Andrius Mosiejus**. 1975 m. baigė Šiaulių pedagoginį institutą.

16 d. – 135 metai, kai 1882 m. Šiaudinėje (Akmenės r.) gimė rašytojas, vertėjas, kultūros veikėjas **Karolis Račkauskas-Vairas**. Iki 1899 m. mokėsi Šiaulių gimnazijoje. Mirė 1970 m. Kaune.

19 d. – 105 metai, kai 1912 m. Rygoje gimė stalo tenisininkas, krepšininkas, treneris **Vilhelmas Variakojis**. 1932 m. baigė Šiaulių berniukų gimnaziją. Mirė 1988 m. Panevėžyje.

20 d. – 140 metų, kai 1872 m. Liudvinave (Marijampolės r.) gimė pedagogas, vadovėlių autorius **Mečislovas Vasiliauskas**. 1925–1945 m. dirbo Šiaulių mokymo įstaigose. Mirė 1957 m. Stačiūnuose (Pakruojo r.).

20 d. – 135 metai, kai 1882 m. Zizonyse (Biržų r.) gimė inžinierius, politikos ir visuomenės veikėjas **Ernestas Galvanauskas**. Kurį laiką vadovavo Šiaulių prekybos mokyklai. Mirė Eks le Bene (Prancūzija) 1967 m.

22 d. – 95 metai, kai 1922 m. Kaune gimė gydytojas chirurgas dr. **Jurgis Vasaitis**. 1953–1972 m. dirbo Šiaulių ligoninėje. Mirė 1972 m. Šiauliuose.

23 d. – 135 metai, kai 1882 m. Miškiuose (Radviliškio r.) gimė kunigas, visuomenės veikėjas **Jonas Švagždys**. 1898–1904 m. mokėsi Šiaulių gimnazijoje. Mirė 1965 m. Broktone (JAV).

24 d. – 75 metai, kai 1942 m. Žarėnuose (Telšių r.) gimė dailininkė keramikė, pedagogė **Aldona Visockienė**. Nuo 1967 m. dirbo Šiaulių universitete.

25 d. – 50 metų, kai 1967 m. Kelmėje gimė muzikas, pedagogas, grupės „Vairas“ solistas ir vadovas **Rolandas Janušas**.

26 d. – 250 metų, kai 1767 m. gimė kunigaikštis **Platonas Zubovas**, kuriam Rusijos imperatorė Jekaterina II 1795 m. padovanojo Šiaulių miestą ir ekonomiką.

26 d. – 90 metų, kai 1927 m. Gižuose (Marijampolės r.) gimė pedagogas prof. **Kazys Žukauskas**. 1957–1967 m. Šiaulių pedagoginio instituto rektorius. Mirė 1995 m. Vilniuje.

29 d. – 95 metai, kai 1922 m. Kaune gimė teatro ir kino aktorius **Antanas Pikelis**. 1949–1951 m. dirbo Šiaulių dramos teatre.

Šaltinis: „2017 metų Šiaulių atmintinų datų kalendorius“, sudarė Danutė Darbutienė (prieiga per internetą: <http://savb.lt/lt/krastieciai/virtualios-parodos/siauliu-atmintinu-datu-kalendorius/2017-metu-siauliu-atmintinu-datu-kalendorius/lapkritis/>).

ŽINIASKLAIDA

S. Tumėnas, „**Su mokytojų diena, arba, kad širdyse liepsnotų pedagoginis Erosas**“ *Šiaulių kraštas*, 2017-10-05 (prieiga per internetą: <http://www.skrastas.lt/?data=2017-10-05&rub=1328880057&id=1507128771>). Idem, *Delfi*, 2017-10-05 (prieiga per internetą: <https://www.delfi.lt/news/ringas/politics/s-tumenas-su-mokytoju-diena-arba-kad-sirdyse-liepsnotu-pedagoginis-erosas.d?id=75954305>).

Mokytojas stovi lauke ir žiūri į plastikinius mokyklos langus.

Ir vėl nekviestas, nelauktas, su melancholiško graudesio šešėliais kartu su Bobų vasara, pasak poeto Kazio Bradūno, parudeniui, „apsivilkęs lengva rudine“ atėjo „taiklus medžiotojas – ruduo“, atnešdamas šviesią šventę – Mokytojų dieną. Dieną, kurią išdrįščiau įvardyti Lietuvos dabarties ir ateities architektų diena.

Pro atvirą langą girdisi politiko sveikinimas.

Šventę reikia švęsti, todėl šiandien nebūsiu kritiškas, abejojantis, peikiantis, nelaidysiu kritikos strėlyčių į Lietuvos švietimo kelius ir klystkelius, nediskutuosiu, ar reikia įvesti etatinį mokytojų apmokėjimą, ar būtina uiti iš postų kelis šimtus Lietuvos mokyklų direktorių, užimančių tą postą per 30 metų, ar reikia kelti mokytojų rengimo kokybę, stiprinti kandidatų į pedagoginės krypties studijų programas atranką ir plėsti pedagogines stažuotes, ar reikia keisti egzaminų tvarką, ar reikia trumpinti atostogas, ar reikia siekti, kad mokytojų, kurių amžius per 50 metų, mokyklose nebūtų daugiau negu 50 proc. Stop! Juk žadėjau ne diskutuoti, o švęsti pačios humanišiausios, reikalingiausios, vertybiškai svarbiausios ir atsakingiausios profesijos šventę.

Džiaugiuosi, kad mane gyvenimas susiejo su šimtais pedagogų – ir talentingais, Dievulio pašauktais pasirinkti tokį kelią, ir ne itin gabiais šiai daugiašakei specialybei, ir santūriais, ir kiek kategoriškais, bet nesutikau nė vieno, kuris savo darbą dirbo atmestinais, formaliais, tingiais. Paprasčiausiai jiems to neleido daryti jų požiūris į darbą ir turima kvalifikacija. Šiandien jiems to neleisų daryti dabartiniai drąsūs, nebijantis išsakyti savo nuomonę ugdytiniai, kurie supranta (kas

neįsivaizduojama būtų prieš dvidešimt metų), kad mokiniai nėra mokytojų nuosavybė. Lygiai taip pat Mokytojai nėra Švietimo ir mokslo ministerijos, Švietimo skyrių, direktorių ir jų pavaduotojų nuosavybė. Lyg ir nėra, bet jiems, valdininkams ir va(l)dovams, ne visada pasakoma tai, ką man tiesiai šviesiai išrėžė mokytojai: „visko reikia, bet svarbiausia – netrukdykite mokytojams dirbti“.

Kadangi noriu būti objektyvus, apie savo padėtį tegul kalba patys mano kalbinti mokytojai. Ką jiems skauda, kas kelia nerimą, rūpestį?

Vyksta diskusija. Pasisako mokyklos pedagogai, priklausantys švietimo profesinei sąjungai.

IRENA: „Mokytojus labiausiai slegia, kad jie tarnauja 4 ponams – vaikams, tėvams, administracijai, valstybei. Visiems įtikti neįmanoma, o iš mokytojų daug reikalauja visi“.

GENOVAITĖ: „Slegia, kad iš mokytojų reikalaujama daug puikių rezultatų, tačiau parengtos metodinės rekomendacijos yra tik žaidybinės formos. Prisižadėme. Kaltina, kad kritęs mokinių raštingumas, bet niekas nekalba, kad dabar raškomi vaisiai (rezultatai), „užauginti“ pagal prieš keliolika metų pradėtus leisti vadovėlius, kuriuose nė žodžio – kad reikia rašyti nosines galininko linksnyje. Visa tai reikėjo „išmokyti“ žaidžiant, kad tik vaikelis nepervargtų, kad viskas aplink tik įdomiu spektakliu virstų, kad mąstyti nereikėtų. Pasakyčiau – mistiškai. Išlošė tie, kurie pirmajame savo darbo stalčiuje slėpė ir naudojosi senais, laiko patikrintais vadovėliais, o naujieji gulėjo ant stalo“.

RASA: „Mokytojus uja valstybė – egzaminus vaikai turi išlaikyti tik aukščiausiais balais, antraip sakys, kad mokytojas kaltas, nes prastai dirba. Mokytojais nepasitikima. Svarbiausia, kad mokytojo niekas negina. O juk mokytojas – ne ateivis, jis iš tos pačios visuomenės“.

PETRAS: „Daug biurokratijos. Mokytojai piktinosi Vyriausybės vadovo žodžiais, kad kai mokytojas pradės geriau dirbti, tuomet ir atlyginimai pakils. Kartais ne viskas priklauso nuo mokytojo. Yra vaikų, kuriems sunku mokytis, yra problemų šeimose. Ypač sunku, kai vaikai ateina be socialinių įgūdžių, kai klasėje sėdi keli hiperaktyvūs mokiniai, negalintys sukaupti dėmesio, blaškantys greta sėdinčius, o mokytojai neturi padėjėjų. Kai vaikų skaičius klasėje didelis, tuomet kokybės beveik neįmanoma pasiekti.“

MILDA: „Jauni žmonės nesiveržia dirbti į mokyklas, o jeigu patvirtins etatinį mokytojo darbo apmokėjimą, tai tokių naivuolių iš viso bus sunku rasti – kas norės prižiūrėti vaikus iki šeštos valandos vakaro, kada reiks tikrinti namų darbus, kontrolinius, kada pačiam pamokoms rengtis?“

RITA: „Mokyklose nėra vadovų kaitos, o vadovai dažnokai būna savotiški karaliukai – jiems turi paklusti visi, nes nuo vadovo priklauso pamokų krūvis, būreliai, papildoma veikla. Žodžiu, nėra lygybės. Labai slegia testų vėjus – jau nuo antros klasės kamuojami ir vaikai, ir mokytojai. Jie gąsdinami dėl būsimų rezultatų, reikalaujama gero parengimo, nors mokytojai ir patys išgyvena dėl savo mokinių, dėl savo darbo. Taigi įvairių fobijų knibždėte knibžda.“

Mokyklos direktorius atsainiai numoja ranka. Politikas pastebi šį gestą ir tęsia sveikinimo žodį.

Daug tiesos išsakyta mokytojų žodžiais. Ar juos išgirs tie, kas formuoja šiuolaikinės Lietuvos mokyklos strategijas ir vizijas? Ar jie norės reaguoti? Ar visi mokytojai pritartų minėtoms kolegų mintims? Išsigandote? Taip negalvoju. Tokia mokytojo dalia, paskirtis, misija, pašaukimas. Apie tai kalba viso pasaulio mokytojai – baksnoja vieni kitiems, priekaištauja ministerijai, Švietimo skyriams, direktoriams. Pacituosiu ką tik į lietuvių kalbą išversto (puikus Lauryno Katkaus vertimas) vokiečių rašytojo K. Henselio 2000 metais sukurtos monodramos „Klamo karas“ žodžius:

„Būdamas jaunas, negalėjau įsivaizduoti, ką tai reiškia – būti mokytoju. Visad galvojau, kad mokytojas niekada nemiega, nevalgo ir negeria, tik sėdi, taiso ir rašo pažymius. Šiandien žinau, kad mokytojai irgi yra žmonės, klystantys ir turintys silpnybių, lygiai kaip jūs. Jums būna pakilimų ir nuopolių, kartais jūs pragulit visą naktį nesumerkdami akių ir galvodami, ką galėjote padaryti kitaip. Žinoma, šiuo požiūriu mokytojas negali padaryti kitaip, jis turi įvertinti pasiekimus, tokius,

kokie jie yra, ir taškas. Jei jis būtų kaltas – kaltė, tai kas kita. Su kalte jis galėtų gyventi, bandyti ją išpirkti, panaudoti kaip pozityvią energiją. Bet šitaip?“

Pasigirsta plojimai. Mokyklos direktorius ironiškai žvelgia į politiką, o šis tęsia kalbą.

Ilgokos citatos žodžiai, regis, daugumai mokytojų girdėti, reflektuoti, kartais pasakyti truputį kitaip, bet esmė aiški. Mokytojas privalo abejoti, ginčytis, evoliucionuoti, kad netaptų stabdžiu ne tik sau, bet ugdytiniui. Tik mokytojai, spinduliuojantys vidinį savo žavesį, tampa kelrodžiais, autoritetais mokiniui. To nelengva užsitarnauti. Sunku susiformuoti tai, ką minėtas rašytojas Henselis įvardija Pedagoginiu Erosu: „Vadinasi, reikia gerai apgalvoti, atskirti esmę nuo banalybių, preciziškai formuluoti. (...) Teisingai – tas pats malonus virpulys, apimantis tada, kai mokinius ko nors išmokau. Tai vadinama Pedagoginiu Erosu. Paklauskite mokytojo, bet kurio, jauno, net iš pagrindinės mokyklos, ar jis jaučia Pedagoginį Erosą – žinoma, kad jaučia. Kodėl? Kadangi mokytojai negali laimėti karo! Kovos prieš barbarybę, trykštančią iš spuoguotų veidų ir bręstančių kūnų. Ginklai nutyla, mokytojas pasensta ir pavargsta, o jo priešas sulig kiekvienais metais gauna naujo kraujo. Pas mus nebūna daug lavonų. Tačiau jei staiga prieš mus guli jauno žmogaus perlaužtu sprandu kūnas, ir mokytojas nejaučia Pedagoginio Eroso, to malonaus virpulio, apimančio kramtant tarakoną, – tada jis turi sustoti, tuojau pat, į priešlaikinę pensiją kuo greičiau, kitaip išprotės, – arba dar geriau, tučtuojau nusišauti“.

Salėje pasigirsta gilus atodūsis. Politikas nulipa nuo scenos, prieina prie mokytojų.

Mūsų mokytojai nenusišaus, nes jie kūrybingi, kantrūs, neišlepinti švietimo formuotojų sprendimų. Jie nenusišaus, nes jie – sodininkai, laistantys mūsų valstybės atžalas, ateitį! Jie yra architektai, menininkai, humanitarai ir technokratai, tie, kurie geba atsakyti į visus pasaulio keliamus klausimus. Tik jie negali atsakyti į klausimus apie nesibaigiančias reformas, abejotinus sprendimus ir abejotinas užduočius, įpareigojimų mokytojams formuluotes. Paprastai tokius klausimus keliantys neturi Pedagoginio Eroso, nes jie atsidavę biurokratiniam Tanatui.

Direktorius išeina iš salės. Politikas apžvelgia mokytojus, garsiai šaukia.

Leiskime mūsų Mokytojams dirbti, spręsti, siūlyti, kelti problemas, kalbėti apie vertybes, kurios lemia mūsų Valstybės ateitį – kad tradicinės šeimos, žmogaus vertybės – tai ne senamadiška, kad tautiškumas, patriotiškumas, lietuvybė neturi nieko bendra su nacionalizmu, kad meilė savo kaimui, savo kiemui netrukdo mylėti ir gerbti globalų pasaulį. Ir puoselėti mintis, kad kiekvienas atskiras žmogus yra valstybės vertybė. Dėl šios priežasties šiandien neminėju mokyklų, miestų, kaimų pavadinimų, mokytojų pavardžių – visi Jūs esate svarbūs, reikalingi Lietuvėlei.

Mieli Mokytojai, sveikatos Jums, kantrybės, kūrybinio Eroso. Ir atsakomybės, nes į Jūsų rankas ateina vaikai, o į gyvenimą išleidžiate jau suaugusius žmones, kurie lems mūsų brangios Valstybės ateitį.

Su viltimi, su Jūsų švente.

Užsidaro mokyklos langas, mokytojas stovi atsirėmęs į mokyklos tvorą ir skaito bendrojo ugdymo mokyklos kaitos gaires.

NAUDINGA

Kviečiu Jus stebėti, vertinti naujausią Lietuvos, Šiaulių miesto, Europos Sąjungos politinį, ekonominį, kultūrinį, socialinį etc. gyvenimą! *Žinokime, galvokime ir reaguokime!*

Naudingos nuorodos:

<http://www.lrs.lt/>; <https://www.lrp.lt/lt>; <http://lrv.lt/>; <http://edem.siauliai.lt>; <http://www.lvzs.lt>;
<http://www.vkontrole.lt/>; <http://www.lygybe.lt/lt>; <http://www3.lrs.lt/pls/inter/vaikai>;
<http://www.vlkk.lt/>; <http://www.lmt.lt/lt/pradzia.html>; <http://www3.lrs.lt/pls/inter/nst.show>;
http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=9258&p_k=1; <http://plbe.org/>; <http://www.pljs.org/>;

http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=3829&p_k=1; <http://www.kt.gov.lt/>; <http://www.vsd.lt/>;
http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=48&p_k=1; <http://www.prokuraturos.lt>; <http://www.stt.lt/>;
http://ec.europa.eu/index_lt.htm; <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/lt>;
<http://pazinkvalstybe.lt/>; http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=884&p_d=205765&p_k=1;
http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=884&p_d=205766&p_k=1.

MANO KOMANDA

Dirbti padeda draugiška ir kompetentinga komanda, kurios nariai yra: Nerijus (humanitarinių mokslų daktaras, literatūrologas, lektorius, mokslinių publikacijų autorius), Egidijus (specialiosios pedagogikos ir logopedijos magistras, lektorius, socialinių reikalų specialistas), Rasa (žurnalistikos magistrė, režisierė, renginių organizatorė, knygų autorė), Rita (teisės ir valdymo magistrė, teisininkė, socialinė pedagogė edukologė, lektorė, visuomenininkė), Aida (vadybos ir verslo administravimo magistrė, projektų vadovė, regioninės politikos ir švietimo specialistė).

Mano padėjėjai-sekretoriai nuolat kelia savo kvalifikaciją, dalyvauja visuomenei skirtuose ir mokslo renginiuose, dalijasi savo žiniomis ir patyrimu su kitais.

N. Brazauskas 2017-10-04 dalyvavo paskaitoje-seminare „Medijos ir informacija – kaip jas šiuolaikiniam žmogui suvaldyti“; 2017-10-14 – konferencijoje „Reformacija ir šiandiena“, skirtoje Reformacijos 500 metų sukakčiai pažymėti; 2017-10-30–31 – „Globalios Lietuvos forume 2017“; 2017-10-31 „Šiaulių krašte“ publikavo straipsnį „Mečislovas Jurevičius – 90 metų kovos ir vienvėsvės“ (plačiau: http://www.skrastas.lt/?data=2017-10-31&rub_sav=1144871155&id=1509380303&pried=2017-10-31).

E. Elijošius 2017-10-07 dalyvavo Šiaulių Parkinsono draugijos 10-mečio minėjimo šventėje; 2017-10-12 – tarptautinėje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Neįgalus žmogus: visuomenėje, šeimoje, bibliotekoje“, 2017-10-13 – 6-oje tarptautinėje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Geras valdymas vietos savivaldoje: veiksmingumo ir gerovės visuomenės link“; 2017-10-23 – Švietimo paramos fondo „Švieskime vaikus“ renginyje Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje; 2017-10-26 – Šiaulių m. Dainų progimnazijos 40-mečio renginyje.

Globalios Lietuvos forume 2017 patirtimi dalijasi „Connect Ireland“ generalinė direktorė Joanna Murphy.

N. Brazausko nuotrauka

Tarptautinėje mokslinėje-praktinėje konferencijoje „Neįgalus žmogus: visuomenėje, šeimoje, bibliotekoje“ aptarti neįgalių asmenų integracijos klausimai. E. Elijošiaus nuotrauka

R. Virbalienė 2017-10-02 dalyvavo Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto, Lietuvos socialinio darbo mokyklų asociacijos bei Lietuvos socialinių darbuotojų asociacijos organizuotoje konferencijoje „Socialinio darbo profesionalizacijos link: iššūkiai ir galimybės“, skirtoje socialinio darbo studijų Lietuvoje 25-mečiui paminėti.

A. Striaukaitė-Gumuliauskienė 2017-10-03 organizavo ir vedė Tarptautinės būsto dienos ir akcijos „Už žydrą ir švarų Saulės miestą 2017“ renginį; 2017-10-07 dalyvavo Šiaulių Parkinsono

draugijos 10-mečio minėjimo šventėje; 2017-10-10 – Ūkio ministerijos kartu su Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra (MITA) organizuoto renginio „Inovacijų savaitė 2017“ konferencijoje „Kuo pasižymi išmanus miestas?“, 2017-10-11 organizavo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro prof. Bronislovo Genzelio atsiminimų ir apmąstymų knygos „Politikos laisvamano užrašai: sovietmetis, Sąjūdis, nūdienu“ pristatymą Šiaulių universiteto bibliotekoje; 2017-10-16 dalyvavo socialinėje-meninėje akcijoje „Muzika tamsoje“ Šiaulių universiteto bibliotekoje; 2017-10-19 – Švietimo ir mokslo ministerijos kartu su Švietimo aprūpinimo centru, Mokyklų tobulinimo centru organizuotame projekto „Lyderių laikas“ alumnų renginyje Šiauliuose ir Socialinių kompetencijų ugdymo (SKU) modelio diegimo ir jo tvarumo pristatyme.

KONTAKTAI

Lietuvos Respublikos Seimo nario Stasio Tumėno kabineto adresas Vilniuje:

*Lietuvos Respublikos Seimas
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
III rūmai 301 kabinetas
Tel. (8 5) 239 6615
El. p. Stasys.Tumenas@lrs.lt*

Lietuvos Respublikos Seimo nario Stasio Tumėno biuro adresas Šiauliuose:

Aušros al. 15, 76299 Šiauliai (I aukštas)

Padėjėjai-sekretoriai Vilniuje ir Šiauliuose:

*Nerijus Brazauskas (Šiauliuose): mob. 8 612 02 941, el. p. nerijus.brazauskas@lrs.lt;
Egidijus Elijošius (Šiauliuose): mob. 8 612 03 532, el. p. egidijus.elijosius@lrs.lt;
Rasa Praninskienė (Vilniuje): tel. (8 5) 239 6615, el. p. rasa.praninskiene@lrs.lt;
Aida Striaukaitė-Gumuliauskienė (Šiauliuose): mob. 8 612 04 056, el. p. aida.striaukaite@lrs.lt;
Rita Virbaliėnė (Vilniuje): tel. (8 5) 239 6615, el. p. rita.virbaliene@lrs.lt.*

Socialiniai tinklai

Bendraukime: <https://www.facebook.com/Stasys.Tumenas.LRS/>

Naujienlaiškį parengė padėjėjai-sekretoriai: N. Brazauskas, R. Praninskienė, A. Striaukaitė-Gumuliauskienė.